

Drogist lokt nieuwe klanten met bloedprik

Laxeermiddelen bij het tankstation, ontstekingsremmers in de supermarkt? Goed plan, vindt het ministerie van Volksgezondheid. Belachelijk idee, vinden drogisten, die steeds vaker bloeddruk meten, bloed prikken en andere kleine zorgdiensten verlenen. 'We stellen geen diagnose, maar kunnen wel adviseren. Wij zijn het voorportaal van de dokter.' Toch vertoont de branche een gestage daling in zowel omzet als het aantal vestigingen.

→ PAGINA 18

Drogisterij bindt nieuwe klanten met bloedprikken

Laxeermiddelen bij het tankstation, ontstekingsremmers in de supermarkt? Goed plan, vindt het ministerie van VSW. Belachelijk idee, menen de drogisten. 'Die medicijnen horen bij ons. Wij zijn het voorportaal van de huisarts.'

Frits Conijn
Heerhugowaard en Purmerend

Welke pleisters zijn het beste voor brandwonden? Hoeveel vitamines moet ik slikken? Wat is de veiligste manier van afvalen? Bij de vestiging in Heerhugowaard van drogisterijketen Care & Beauty is de ene vraag nog niet beantwoord of de volgende wordt al gesteld. 'Voor iedere klant nemen we de tijd', zegt medewerker Leanne Rozemeijer. 'Zo hopen we de huisarts te ontlasten.'

Om dezelfde reden wordt in Care & Beauty tegenwoordig ook bloeddruk gemeten en bloed geprikt. De ene keer gaat het om het cholesterol, dan weer om de bloedsuikerspiegel. 'We stellen geen diagnose, maar kunnen op basis van de resultaten wel adviseren.'

Drogisten zoeken naarstig naar een nieuwe invulling voor hun winkel. Waar zij vroeger vooral medicijnen en cosmetica in het assortiment hadden, verkopen zij tegenwoordig ook voedingssupplementen en vitamines. Advies maakt bovendien een belangrijk deel uit van hun diensten. Drogisterijen proberen lessen te trekken uit de coronaperiode, toen de sector opbloeide+.

'Wij waren een essentiële winkel', zegt Marre Bax van drogisterij De Magneet in

het Friese Sint Nicolaasga. 'Mensen wisten dat de huisartsen het druk hadden en probeerden hen te ontzien.' Josine Hageman, medewerker van Het Kruidvat in het Gelderse 's-Heerenberg, vult aan: 'Dus kwamen ze bij ons voor middeljes tegen wratten of eczeem. Ik was trots op onze branche.'

Ook de supplementen en vitamines deden het goed tijdens corona. Want er leek een verband tussen de ernst van een coronabesmetting en iemands vitaliteit. Aan hun vitaliteit kunnen mensen zelf iets doen, bijvoorbeeld door extra vitamine D te slikken.

GESTAGE DALING

Nu de maatregelen achter de rug zijn, hebben drogisten weer nadrukkelijk te maken met hun onder druk staande concurrentiepositie. Cosmetica wordt ook door andere winkels verkocht, paracetamol ligt al jaren in de schappen van de supermarkten. De trend is een gestage daling van zowel omzet als het aantal drogisterijen (zie kader).

En dan wordt de positie van drogisten ook nog aangetast bij de zwaardere medicijnen. Ontstekingsremmers, neussprays en sterke pijnstillers mochten vroeger uitsluitend verkocht worden door een apotheek of drogist. Nu mag iedereen die

online verkopen. Zolang er maar een chatfunctie beschikbaar is waarmee de klanten een gediplomeerd drogist kunnen raadplegen.

Wat online geldt, moet ook in de fysieke winkels worden doorgevoerd, vindt Ernst Kuipers, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Als hij zijn zin krijgt, mogen tankstations, bouwmarkten en supermarkten binnenkort deze medicijnen niet alleen online verkopen, maar ook in de schappen leggen, mits er een ta-

Het is hoog tijd voor een opwaardering van de drogist, zo vindt de beroepsgroep zelf

blet aanwezig is waarmee een drogist om advies gevraagd kan worden.

'Voorheen vond de voorlichting in een winkel plaats, maar met de opkomst en het ingeburgerd raken van digitale communicatiemiddelen hoeft dat niet zo te zijn', zegt een woordvoerder van VWS. Bovendien: er kan niet veel misgaan. 'Deze geneesmiddelen hebben bij normaal gebruik geen ernstige bijwerkingen.'

Drogisten zijn des duivels. 'Met een sluipwet maakt VWS een einde aan het beroep drogist', staat in een onlangs verschenen brandbrief uit de sector. 'Door deze wet zullen drogisten een groot deel van hun inkomsten verliezen', beaamt onderzoeker Joop Rutte van Info2Action. 'Veel klanten gingen speciaal voor de medicijnen naar de drogist, en kochten daar dan ook andere producten. Dat effect gaat voor een groot deel verloren.'

Drogisterijen staan al jaren onder druk

Het aantal drogisterijen in Nederland is de afgelopen jaren sterk afgenomen. Waren er in 2011 nog 3384 winkels, vorig jaar bleef dat aantal steken op 3000. Daarvan behoren er 2240 tot een formule als Etos, Trekpleister of Kruidvat. Vooral de zelfstandige drogisten staan onder druk. In 2011 waren er nog 1419, verleden jaar waren er niet meer dan 760. Die maken in

veel gevallen wel deel uit van een samenwerkingsverband als Drogisten Associatie (DA) of Care & Beauty. Van oorsprong worden in een drogisterij medicinale en chemische producten verkocht. Daarbij kan gedacht worden aan medicijnen, kruiden, verf, cosmetica, oplosmiddelen en schoonmaakproducten. Tegenwoordig verkopen deze winkels (zeker als zij tot een keten behoren) ook

vaak branchevreemde producten als cd's, speelgoed en snoep. Omgekeerd worden in grootwarenhuizen ook steeds meer typische drogisterijproducten verkocht. Deze producten worden nog zelden los verkocht en via etikettering zou de klant in de meeste gevallen voldoende geïnformeerd kunnen worden over gebruik, werking en eventuele bijwerkingen.

Bij drogisterij Care & Beauty in Heerhugowaard kunnen klanten hun bloeddruk laten meten.

FOTO: RAMON VAN FLYMEN VOOR HET FD

Maar dat is volgens de drogisten niet het hele verhaal. 'Deze aanpassing is zeer nadelig voor de volksgezondheid', zegt Jos Jongstra, directeur van koepelorganisatie Centraal Bureau Drogisterijbedrijven. De controle bij de verkoop van medicijnen valt weg, zo vreest hij. 'Niemand gaat in een bouwmarkt via een tablet op luide toon overleggen over zijn aambeien.'

Het ministerie van VWS heeft een andere mening. 'Advisering op afstand kan juist ook drempelverlagend werken: de aanwezigheid van een tablet direct bij het schap kan een voordeel zijn voor mensen, omdat zij niet in een winkel op zoek hoeven naar een medewerker of in een drukke rij bij de kassa de vragen moeten stellen.'

LAXEERMIDDELEN

Dat voordeel geldt in elk geval niet in het geval van bijvoorbeeld anorexia, vindt Harry Piet, medeoprichter van Care & Beauty, een keten van 23 drogisterijen. 'Als een meisje drie doosjes laxeermiddelen wil kopen, spreken wij haar aan. In de bouwmarkt kan zij de tablet links laten liggen en de doosjes gewoon afrekenen.'

Voorlichting is volgens de sector van essentieel belang. Want uit onderzoek blijkt dat vier op de vijf mensen niet weten hoeveel paracetamol ze mogen slikken en dat excessief gebruik leidt tot chronische hoofdpijn. Bij ibuprofen kent slechts een derde van de mensen de juiste dosering.

Hoog tijd dus voor een opwaardering van de drogist, zo vindt de beroepsgroep. Niet alleen geven drogisten voorlichting over medicijnen, ook kunnen zij de gezondheidszorg veel werk uit handen nemen, zo luidt het pleidooi. 'Wij geven jaarlijks meer dan zestig miljoen gezondheidsadviezen', zegt Jongstra, van Centraal Bureau Drogisterijbedrijven. 'Daarbij wordt 150.000 keer doorverwezen naar de huisarts, de rest lossen we zelf op.'

Drogisten zijn ook noodzakelijk voor de vernieuwing, weet Piet van Care & Beauty. 'Een paar jaar terug introduceerden wij de afbrekbare tandenborstel, nu ligt die ook in andere winkels.' Een soortgelijk verhaal geldt volgens hem voor milieuvriendelijke verpakkingen en voor afbrekbare wattenstaafjes.

'De laatste tijd richten wij ons op microplastics', zegt Piet. 'Die zitten in bijna alles, van shampoo tot tandpasta en cosmetica. Met als gevolg dat ze inmiddels ook zijn doorgedrongen in het bloed van mensen. Het is een kwestie van tijd voordat de vraag naar producten zonder microplastics explodeert, daar ben ik van overtuigd.'